



REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 613/2015-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Žarka Dundovića kao predsjednika vijeća te Dražena Tripala i dr. sc. Marina Mrčele, doc., kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženika A. T. i P. M. zbog kaznenih djela iz članka 34. stavka 1. Krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 32/93., 38/93., 28/906. i 30/96. - dalje u tekstu: KZRH), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženog A. T. podnesenima protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 4. rujna 2015. broj K-141/2001, u sjednici održanoj 12. lipnja 2019., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice branitelja optuženog A. T., odvjetnika Ž. O. te braniteljice optuženog P. M., odvjetnice J. G.,

p r e s u d i o j e:

Odbijaju se kao neosnovane žalbe državnog odvjetnika i optuženog A. T. i potvrđuje se prvostupajnska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom optuženi A. T., kome je suđeno u odsutnosti, proglašen je krivim zbog počinjenja devet kaznenih djela ubojstva iz članka 34. stavka 1. KZRH počinjenih na štetu žrtava H. B., E. B.₁, I. T., M. T.₁, M. T.₂, S. B., E. B.₂, D. B. i S. Đ., time da su mu, na temelju tog propisa, za svako od tih kaznenih djela utvrđene kazne zatvora u trajanju od po 12 godina pa je optuženi A. T., na temelju članka 43. stavka 1. i stavka 2. točke 2. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 53/91., 39/92., 91/92., pročišćeni tekst - 31/93., 39/93., 108/95., 16/96. i 28/96. - dalje u tekstu: OKZRH), osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od petnaest godina, u koju kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 27. travnja 1998. do 15. studenog 1999.

Na temelju članka 148. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14. - dalje u tekstu: ZKP/08.) optuženom A. T. naloženo je naknaditi troškove kaznenog postupka u iznosu od 19.333,91 kune.

Nasuprot tome, a na temelju članka 453. točke 3. ZKP/08., optuženi P. M. oslobođen je optužbe da bi počinio devet kaznenih djela ubojstva iz članka 34. stavka 1. KZRH.

Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08. odlučeno je troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točaka 1. do 6. ZKP/08. u odnosu na oslobađajući dio presude te nužni izdaci i nagrada branitelja optuženog P. M. padaju na teret proračunskih sredstava.

Protiv te presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik i optuženi A. T.

Državni odvjetnik žali se protiv oslobađajućeg dijela presude zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske ukine presudu u tom dijelu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

Optuženi A. T. žali se po branitelju, odvjetniku Ž. O., navodeći da presudu pobija u cijelosti, ali zapravo je pobija u osuđujućem dijelu. Žali se zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske donese odluku sljedećeg sadržaja: „Žalba se usvaja i prvostupna presuda ukida u cijelosti, prvooptuženik se oslobađa od optužbe, podredno prvostupna presuda se ukida u cijelosti i predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovnu odluku“.

Optuženi P. M. je po braniteljici, odvjetnici J. G. podnio odgovor na žalbu državnog odvjetnika u kojem predlaže odbijanje te žalbe kao neosnovane i potvrđivanje prvostupanjske presude.

Spis je, u skladu s odredbom članka 474. stavka 1. ZKP/08., bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Sjednica vijeća održana je u prisutnosti branitelja optuženog A. T., odvjetnika Ž. O. te braniteljice optuženog P. M., odvjetnice J. G., a, u skladu s odredbom članka 475. stavka 4. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. - dalje u tekstu: ZKP/08.-17.) koji se sada primjenjuje, u odsutnosti glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske i optuženog P. M. koji su o sjednici uredno izviješteni. Optuženi A. T., suprotno traženju iz žalbe, o sjednici nije izviješten jer mu je, s obzirom da je u bijegu, bilo suđeno u odsutnosti.

Žalbe nisu osnovane.

U odnosu na žalbu optuženog A. T.:

Optuženi A. T. u žalbi prvenstveno upire na činjenicu da je pravomoćnom „presudom Kantonalnog suda 10. Livno K-8/02 od 07. travnja 2004. godine I. B., povodom istog događaja, istoga činjeničnog opisa, a na štetu oštećenih proglašen krivim da je kao suizvršitelj (...) lišio života devet civilnih osoba bošnjačke nacionalnosti čime da je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 154. st. 1. KZ FBiH.“ Pritom ovaj žalitelj opširno elaborira tvrdnju da se zbog toga ovdje radi o presuđenoj stvari, odnosno da je osudom optuženog T. povrijeđeno načelo *ne bis in idem* (a na te tvrdnje odgovoreno je u dijelu ove odluke koji se odnosi na žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona).

Istovremeno, optuženi A. T. tvrdi da je „pobijana presuda samo registrirala da je I. B. osuđen presudom Kantonalnog suda za suizvršiteljstvo za devet ubojstava (...) i dalje o tome uopće ne raspravlja“, odnosno da se u toj presudi „ne razlaže kojim pravom ni temeljem kojih to činjenica posve ignorira pravomoćnu presudu Kantonalnog suda (...), već je u cijelom prvostupnom postupku izostavljen pristup toj presudi *`in toto et in partibus`*“, a navodi i da „pobijana presuda nigdje nije niti pokušala utvrditi da je žaliteljeva puška bila na usluzi I. B. koji ju je razbio“ pa zaključuje da „pobijana presuda jednostavno nema razloga o odlučnim činjenicama“, iz čega proizlazi da obrazlaže žalbenu osnovu iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

Suprotno ovim žalbenim tvrdnjama, pobijana presuda sadrži jasne razloge o svim odlučnim činjenicama. Prvostupanjski je sud pravilno reproducirao bitni sadržaj navedene presude Kantonalnog suda 10. Livno, a, s obzirom i na njen već opisani sadržaj, nije niti bilo potrebe posebno obrazlagati zbog čega ta presuda ne može biti osnova za zaključak da je predmet ove optužbe presuđena stvar (a o tome je u nastavku ove odluke, s obzirom na žalbene tvrdnje, više navedeno).

Na žalbeni navod da je oružje optuženog A. T. koristio I. B. treba odgovoriti da tako nešto ne proizlazi niti iz obrane optuženog T. niti iz bilo kojeg drugog provedenog dokaza. Prvostupanjski je sud u pobijanoj presudi iznio jasne razloge na temelju kojih je utvrdio da je optuženi T. u kritično vrijeme bio zadužen puškomitraljezom AB“ tvorničkog broja ..., dok je I. B. bio zadužen automatskom puškom tipa M-70-81 broja ..., a upravo iz tih oružja su, prema nalazu i mišljenju balističkog vještaka, ispaljene čahure pronađene na mjestu događaja u blizini tijela žrtava. Zbog iznesenog, prvostupanjski sud nije niti imao razloga utvrđivati, a niti obrazlagati je li postojala mogućnost da je oružje optuženog T. koristio (i) I. B.

Slijedom iznesenog, nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. koju u žalbi ističe optuženi A. T., a niti neka druga takva povreda na koju drugostupanjski sud, prema odredbi članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08.-17., pazi po službenoj dužnosti.

Nije u pravu optuženi A. T. niti kada tvrdi da je počinjena povreda kaznenog zakona jer da je stvar pravomoćno presuđena.

Naime, optuženi T. u žalbi opširno argumentira tvrdnju da je pobijanom presudom, budući da je ranije navedenom presudom Kantonalnog suda 10. Livno „za isto djelo, za ubojstvo istih i utvrđenih devet osoba u B. i H. već osuđen (...) I. B. koji je u zatvoru i umro“, povrijeđeno načelo *ne bis in idem*. Smatra „da je posve jasno to, da se nikoga ne može osuditi za devet ubojstava za koja je netko drugi (to je pokojni I. B.) već pravomoćno osuđen“ te da se nikoga „ne bi (...) moglo osuditi ni za devet ubojstava, ako je netko drugi već pravomoćno osuđen i za jedno od tih ubojstava“. Navodi i da je „potpuno jasno, i logički i životno prihvatljivo da istih devetoro osoba fizički nisu mogla ubiti dva muškarca, jer niti jednu osobu ne mogu ubiti dvije osobe“, zbog čega da je „presuda Kantonalnog suda 10. kantona – Livno u B. i H. proturječna pobijanoj presudi Županijskog suda u Zagrebu (...), a koja je osudila optuženika gdje je došlo do eklatantnog slučaja dvostrukog sudovanja“. Zaključuje da je „presuda koja je predmet (...) žalbe, i kojom je osuđen A. T. prekršila (...) norme (Ustav Republike Hrvatske, Statut Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, Statut

Europskog suda za ljudska prava, a prekršila je i imperativne zakonske odredbe ZKP Republike Hrvatske, te ona kao takva ne može pravno egzistirati).“

Međutim, načelo *ne bis in idem* je u Ustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 56/90., 135/97., 8/98. - pročišćeni tekst, 113/20., 124/00. - pročišćeni tekst, 28/01., 41/01. - pročišćeni tekst, 55/01. - ispravak, 76/01., 85/10. - pročišćeni tekst - dalje u tekstu: Ustav) propisano odredbom članka 31. stavka 2. koja glasi: „Nikome se ne može ponovno suditi niti ga se može kazniti u kaznenom postupku za kazneno djelo za koje je već pravomoćno oslobođen ili osuđen u skladu sa zakonom“, a sadržano je i u članku 4. stavku 1. Protokola broj 7. uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Narodne novine - međunarodni ugovori“ broj 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10. - dalje u tekstu: Konvencija) koji glasi: „Nikome se ne može ponovno suditi niti ga se može kazniti u kaznenom postupku iste države za kazneno djelo za koje je već pravomoćno oslobođen ili osuđen u skladu sa zakonom i kaznenim postupkom te države.“ ZKP/08.-17. u stavku 1. članka 12. također propisuje: „Nitko ne može biti ponovno kazneno proganjen za djelo za koje je već bio suđen i za koje je donesena pravomoćna sudska presuda.“

Iz svih ovih odredaba nedvosmisleno proizlazi da ovo općepriznato načelo *ne bis in idem* predstavlja zabranu ponovnog kaznenog progona, odnosno suđenja te kažnjavanja iste osobe za ono kazneno djelo za koje je ta osoba već osuđena ili oslobođena, a ne, kako to pogrešno smatra ovaj žalitelj, zabranu suđenja nekoj osobi za kazneno djelo za koje je netko drugi osuđen.

Osim toga, treba naglasiti i da iz navedene presude Kantonalnog suda 10. Livno proizlazi da je tamo optuženi I. B. bio proglašen krivim zbog kaznenog djela iz članka 154. stavka 1. Kaznenog zakona Federacije Bosne i Hercegovine koje je počinio kao supočinitelj, zajedno s A. T. (koji je bio optužen zajedno s njim, ali je postupak protiv njega razdvojen), pri čemu da su njih dva u događaju koji je predmet i ovom postupka lišili života devet ranije imenovanih žrtava, a optuženi A. T. proglašen je pobijanom presudom krivim zbog počinjenja, i to zajedno s I. B., a prema njihovom prethodnom dogovoru, devet kaznenih djela ubojstva iz članka 34. stavka 1. KZRH. S obzirom na to da se u obje presude suglasno opisuje supočiniteljstvo (po članku 20. OKZRH - suizvršilaštvo) optuženog A. T. i I. B. prilikom počinjenja istih radnji, potpuno je jasno i da između tih presuda nema nikakvih proturječja.

Konačno, kad bi se i radilo o kaznenom djelu koje bi mogla počinuti samo jedna osoba (a to, s obzirom na činjenične opise radnji kaznenih djela iz pobijane presude i iz presude Kantonalnog suda 10. Livno, ovdje izvjesno nije slučaj), ranija osuda druge osobe za to djelo ne bi bila zapreka vođenja novog kaznenog postupka protiv optuženika pa niti njegove osude za isto to djelo, već bi takva osuda samo mogla predstavljati razlog za obnovu onog ranijeg okončanog kaznenog postupka koji je i izrijekom propisan u članku 501. stavku 1. točki 4. ZKP/08.-17.

Slijedom iznesenog, ovdje se ne radi o pravomoćno presuđenoj stvari pa nije počinjena povreda kaznenog zakona iz članka 469. točke 3. ZKP/08. koju citiranim tvrdnjama u žalbi ističe optuženi A. T., a Vrhovni sud Republike Hrvatske ispitivanjem pobijane presude u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08.-17. nije našao da bi na štetu ovog optuženika bio povrijeđen kazneni zakon.

Pobijajući presudu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, optuženi A. T. analizira tijek ranijeg postupka tvrdeći da je Vrhovni sud Republike Hrvatske, ukinuvši raniju oslobađajuću presudu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, prihvatio tada utvrđeno činjenično stanje, jer bi, da je „ocijenio da je dokazana krivnja žalitelja A. T. svakako preinačio tu presudu i optuženika osudio“, pa tvrdi da je sada „pobijana presuda posve derogirala ukidnu rješidbu Vrhovnog suda Republike Hrvatske“. Smatra da „pobijana presuda ne donosi ama apsolutno ništa novog u odnosu na prvu pristupnu presudu (...) kojom je optuženik oslobođen optužbe. Nema novih svjedoka, nema novih materijalnih dokaza, nema ničega iz čega bi proizlazilo da bi optuženik bio za inkriminirana kaznena djela kazneno odgovoran.“ Ističe da „nijedan svjedok nije njega vidio pucati a još manje da bi nekoga ubijao“. Smatra da je „istraga koja je vođena, vođena traljavo“, jer je „propustila provesti daktiloskopsku provjeru otisaka na pušci, kojom bi se zasigurno utvrdilo da se na toj pušci nalaze i otisci I. B.“, da je i „traljavo obavljen očevid na licu mjesta“, da su „mrtva tijela micana prije dolaska ekipe za očevid, a mjesto zločina nije bilo pravovremeno i stručno osigurano“. Ističe i da je „u toj smanjenoj kontroli kada i djelatnici vojne policije završavaju u disco klubu i kada se pije u velikim količinama alkohol, tučnjave sasvim moguća situacija u kojoj je (...) došlo do uzimanja T. puškomitraljeza od druge osobe.“

U odnosu na žalbene tvrdnje koje se odnose na manjkavosti istrage treba odgovoriti da neprovođenje daktiloskopskog vještačenja kojim bi se, prema žalitelju, na pušci optuženog T. mogli naći i otisci I. B. ne dovodi u sumnju utvrđenje prvostupanjskog suda da je i optuženi T. pucao iz te puške. Naime, s obzirom na tijek događaja kritičnog dana u kojem su se optuženici T. i M. te I. B. dulje vrijeme družili obilazeći razna mjesta i ugostiteljske lokale, vozeći se zajedno u osobnom automobilu, izvjesno je da je između svakog od njih i oružja koja su sa sobom sve to vrijeme nosili moglo doći do kontakata kojima bi se objasnili i otisci I. B. na puškomitraljezu optuženog A. T. da su oni i objektivno utvrđeni.

Osim toga, okolnost da mjesto na kojem su pronađena tijela devetoro žrtava nije bilo odmah osigurano te da su, prema konstatacijama zapisnika istražnog suca o očevidu, ta tijela bila pomicala prije dolaska ekipe za očevid ne dovodi u sumnju vjerodostojnost pronađenih materijalnih tragova - prije svega čahura ispaljenih metaka za koje je balističkim vještačenjem nedvojbeno utvrđeno da su bile ispaljene iz puškomitraljeza kojega je bio zadužio optuženi A. T. i automatske puške I. B.

Optuženi T. pogrešno tumači i rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 10. svibnja 2001. broj I Kž-219/00-5 kojim je bila ukinuta ranija presuda donesena u ovome postupku. Naime, ta presuda ukinuta je, i to prihvatanjem žalbe državnog odvjetnika, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 354. stavka 1. točke 11. tada primijenjenog Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 110/97., 27/98., 58/99. i 112/99. - dalje u tekstu: ZKP/97.) koja se, prema toj odluci, „ogledala u tome što prvostupanjski sud nije, prije svega, o odlučnim činjenicama dao jasne, niti dostatne razloge u odnosu na osuđujući“ (dio prvostupanjske presude kojim je tada optuženi I. B. bio proglašen krivim zbog počinjenja predmetnih kaznenih djela) „a posebno na oslobađajući dio prvostupanjske presude“ (kojim su optuženici A. T. i P. M. bili oslobođeni optužbe da bi ta kaznena djela počinili zajedno s I. B.). U tom rješenju također je istaknuto i da prvostupanjski sud „nije cijenio neke od dokaza koje je proveo u dokaznom postupku, a koji bi upućivali na drugačiji zaključak od onog sadržanog u pobijanoj presudi, glede oslobađajućeg dijela“. Nakon ukazivanja na sadržaj pojedinih dokaza koje je prvostupanjski sud propustio valjano analizirati, Vrhovni sud Republike Hrvatske je istaknuo i da se sudjelovanje optuženog T. u

predmetnom događaju „povezuje s postojanjem cijelog jednog niza posrednih dokaza koji su (...) nesumnjivo utvrđeni i međusobno povezani“, iz čega da proizlazi da „postoji veći broj posrednih indicija“ kao i „izravni dokaz koji povezuje opt. T. s mjestom počinjenja djela, a to je ispaljeni najmanje 51 projektil iz puškomitraljeza za kojeg je bio zadužen ovaj optuženik“.

S obzirom na izneseno, nema govora o tome da bi Vrhovni sud Republike Hrvatske prilikom donošenja ukidnog rješenja „prihvatio tada utvrđeno činjenično stanje“ niti da bi prvostupanjski sud pobijanom presudom donesenom u ponovljenom postupku, makar u njemu nije izveo neke nove dokaze (a na potrebu novih dokaza Vrhovni sud Republike Hrvatske u navedenom rješenju nije niti uputio), „derogirao“ navedeno rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Žalbena tvrdnja o mogućnosti da je netko drugi koristio oružje optuženog A. T. ne proizlazi niti iz obrane optuženog T. niti iz bilo kojeg od provedenih dokaza. Upravo suprotno, optuženi P. M., čiji iskaz prvostupanjski sud prihvaća i to obrazlaže valjanim razlozima, naveo je da su iz automobila kojim su kritične večeri oko 22,20 do 22,30 sati njih četvorica (optuženici T. i M., I. B. i osoba imena I.) došli u blizinu mjesta M. izašli optuženi A. T. i I. B., noseći svaki svoje oružje koje su i do tada imali, B. automatsku pušku, a optuženi T. puškomitraljez, a s istim oružjem su se kasnije, nakon počinjenja predmetnih kaznenih djela, i vratili do vozila jer su obje te puške dan kasnije u njihovoj postrojbi i izuzete, pri čemu je vještačenjem utvrđeno da su obje bile tehnički ispravne. Stoga je nejasna i žalbena tvrdnja da je I. B. razbio jedno od tih oružja. Konačno, do odlaska društva optuženika u disco klub u R. P. i, kako se to tvrdi u optuženikovo žalbi, navodne mogućnosti da netko tamo, s obzirom na konzumiranje alkohola i tučnjavu, uzme optuženikovo oružje došlo je nakon počinjenja predmetnih kaznenih djela pa takva mogućnost, kad bi i postojala, ne bi mogla biti od utjecaja na sigurno utvrđenje prvostupanjskog suda o sudjelovanju optuženog A. T. zajedno s I. B. u njihovom počinjenju.

Konačno, prvostupanjski je sud pomnom i razložnom raščlambom svih provedenih dokaza, koje je s jasnim razlozima i ocijenio, nedvojbeno utvrdio inkriminirano postupanje optuženog A. T. i I. B. i njihovo zajedničko usmrćenje devet osoba koje su oni izveli iz kuće obitelji B., odveli ih do oko 500 metara udaljenog mjesta u šumi na kojem su im očigledno naložili da pognu na tlo, a onda iz oružja koja su imali ispalili u njih smrtonosne hitce. Ova utvrđenja prvostupanjski sud temelji na detaljno rekonstruiranom kretanju oba optuženika i I. B. te četvrtе osobe imena I. kritičnog dana sve do njihovog dolaska blizu mjesta M., pronađenih materijalnih tragova i na temelju njih izrađenih nalaza i mišljenja liječnika vještaka i balističkog vještaka. Pritom prvostupanjski sud pravilno ukazuje i na iskaz tada devetogodišnje svjedokinje A. M. (ranije B.) koja je opisala B. ulazak u njihovu kuću i odvođenje odraslih članova njene obitelji i drugih osoba koje su se tamo zatekle i njen navod iz ranijih iskaza o još jednoj osobi koju je tada vidjela pred kućom. Osim toga, prvostupanjski sud je pravilno ocijenio i iskaz optuženog P. M. koji je opisao odlazak optuženog T. i I. B. od automobila prema mjestu M. s ranije navedenim oružjem i njihov kasniji povratak do vozila te odlazak. Svi ovi dokazi, neovisno o nepostojanju svjedoka koji bi vidio samo usmrćenje žrtava, i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nedvojbeno upućuju na zaključak da je optuženi A. T. zajedno s I. B. počinio kaznena djela zbog kojih je i proglašen krivim.

Slijedom iznesenog, žalbom optuženog A. T. nije dovedena u sumnju pravilnost činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda u osuđujućem dijelu pobijane presude, a tom žalbom se ne ukazuje niti na neke činjenice koje bi mogle biti odlučne, a koje bi

prvostupanjski sud propustio utvrditi, pa žalba optuženog T. podnesena iz osnova navedenih u članku 470. ZKP/08. nije osnovana.

Optuženi A. T. ne žali se izrijekom zbog odluke o kazni, ali je takva njegova žalba sadržana u žalbi zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona (članak 478. ZKP/08.-17.).

Prvostupanjski je sud pravilno utvrdio i ispravno ocijenio sve okolnosti koje, prema odredbi članka 37. stavka 1. OKZRH, utječu na odmjeraivanje kazne.

Tako je prilikom utvrđivanja pojedinačnih kazni ispravno ocijenjeno da su kaznena djela počinjena s direktnim umišljajem, da su žrtve izvedene iz svojeg doma, gdje bi se svatko trebao osjećati zaštićeno i sigurno, da ni na koji način nisu ugrozili optuženog A. T. i I. B., da su usmrćeni u ležećem položaju, da su ubijeni članovi dvije obitelji, što je izvjesno ostavilo trajne i neizbrisive posljedice na preživjele članove obitelji B. i T., da su, s obzirom na muslimansku vjeroispovijest žrtava ova kaznena djela negativno utjecala na kvalitetu suživota hrvatskog i muslimanskog življa na tom prostoru, da je optuženi A. T. prilikom počinjenja kaznenih djela iskazao brutalnost koja se očituje u većoj količini u žrtve ispaljenog streljiva, kao i da su žrtve bile mlađe životne dobi te da nisu sudjelovali ni u kakvim međunacionalnim sukobima. Optuženom T. olakotnim su cijenjene okolnosti da je u vrijeme počinjenja kaznenih djela imao svega 22 godine, dosadašnja neosuđivanost, obiteljske prilike - oženjen i otac dvoje djece - kao i protek više od dvadeset godina od počinjenja kaznenih djela.

S obzirom na ove olakotne i otegotne okolnosti, kazne zatvora utvrđene optuženom A. T. za svako od devet kaznenih djela iz članka 34. stavka 1. KZRH u trajanju od po dvanaest godina, kao i jedinstvena kazna odmjerenjena u skladu s odredbom članka 43. stavka 1. i stavka 2. točke 2. OKZRH u trajanju od petnaest godina ukazuju se, i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske kao drugostupanjskog suda, primjerenima kako počinjenim djelima tako i ličnosti ovog počinitelja i pogodnima da ostvare svrhu kažnjavanja iz članka 31. OKZRH.

Stoga nije ostvarena niti žalbena osnova iz članka 471. stavka 1. ZKP/08.

U odnosu na žalbu državnog odvjetnika:

Pobijajući presudu u oslobađajućem dijelu zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, državni odvjetnik pokušava osporiti zaključak prvostupanjskog suda da nije s potrebnom izvjesnošću utvrđeno da bi optuženi P. M. sudjelovao u dogovoru optuženog A. T. i I. B. o počinjenju predmetnih kaznenih djela te da je, po načelu podjele rada, ostao u automobilu u blizini M. pazeći da netko ne naiđe dok njih dva izravno čine kaznena djela. Pritom državni odvjetnik ocjenjuje nelogičnim iskaz optuženog M. u dijelu u kojem je on naveo da je dulje vrijeme - prema žalitelju oko dva sata - on s osobom imena I. u automobilu strpljivo čekao optuženog T. i B. i neobavezno razgovarao s I., a da se pritom nije zapitao „zašto se nisu automobilom dovezli bliže kući I. B. kako isti ne bi morali toliko pješaćiti“, „zašto ih tako dugo nema“ i slično, odnosno da nisu odlučili odvesti se vozilom do B. kuće kako bi provjerili gdje su on i optuženi T. Smatra da prvostupanjski sud nije u dovoljnoj mjeri cijenio niti iskaz svjedokinje A. B. koja je navela da joj je I. B. prilikom odvođenja njenih ukućana i članovi obitelji T. rekao da nikome ništa ne govori, da ih vani ima četvorica, a ukazuje i na iskaz svjedoka I. B.₂ koji je na punktu kod mjesta M. obavljao kontrolu putnika i prijevoza, zaključujući i da je, s obzirom da se put prema M. odvajao 50-tak metara od

punkta, zbog čega taj put nije bio pod njegovom kontrolom, „onda (...) jasan i položaj okrivljenika koji su bili udaljeni od kuće I. B. te su II okr. P. M. i 'I.' pazili da netko ne naiđe“.

Međutim, državni odvjetnik u žalbi ne osporava utvrđenje prvostupanjskog suda da su se optuženici vozilom zaustavili oko 4 km prije sela M. (štoviše, ukazuje na tu okolnost kao „precizno determiniranje mjesta zaustavljanja automobila“), a, pokušavajući osporiti ocjenu iskaza optuženog M. koju je dao prvostupanjski sud, tvrdi da postoji „visok stupanj sumnje u vjerodostojnost dijela obrane II okr. P. M.“ koji se odnosi na sadržaj njegovog razgovora s osobom imena I. s kojim je ostao u automobilu. Prvostupanjski sud upravo na toj činjenici gradi zaključak da optuženi M. i četvrta osoba s tolike udaljenosti nisu niti mogli utjecati na tijek događaja u mjestu M. u kojem su se nalazili optuženi T. i I. B. jer ih o nečijem dolasku nisu niti mogli obavijestiti.

Prvostupanjski je sud pravilno ocijenio i iskaze svjedoka A. B. i I. B.2, ali je ispravno zaključio i da iz njihovih iskaza proizlaze tek indiciji koji bi mogli posredno upućivati na zaključak o sudjelovanju optuženog P. M. u počinjenju kaznenih djela, međutim, ti indiciji niti za Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, nisu dostatni za nedvojbeno utvrđenje o postojanju dogovora optuženog T. i I. B. za počinjenje predmetnih kaznenih djela niti za namjerno postupanje optuženog M. koje bi predstavljalo njegovo čuvanje straže u okvirima dogovorene podjele rada. „Visok stupanj sumnje u vjerodostojnost dijela obrane II okr. P. M.“ kojega u žalbi sugerira državni odvjetnik svakako nije izvjesnost počinjenja kaznenog djela koja je, prema odredbi članka 455. stavka 1. ZKP/08.-17., potrebna za donošenje osuđujuće presude.

Stoga je prvostupanjski sud pravilno zaključio da nije nedvojbeno dokazano da bi optuženi P. M. počinio kaznena djela stavljena mu na teret zbog čega je pravilno, na temelju članka 453. točke 3. ZKP/08., tog optuženika oslobodio optužbe, a taj zaključak nije doveden u sumnju žalbenim tvrdnjama državnog odvjetnika pa se ta žalba također ukazuje neosnovanom.

Zbog svega iznesenog su, budući da ne postoje razlozi zbog kojih državni odvjetnik i optuženi A. T. pobijaju prvostupanjsku presudu, a kako pri ispitivanju pobijane presude nisu nađene niti povrede zakona iz članka 476. stavka 1. ZKP/08.-17. na čije postojanje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju članka 482. ZKP/08.-17. žalbe državnog odvjetnika i optuženog A. T. odbijene kao neosnovane te je potvrđena prvostupanjska presuda, kako je i odlučeno u izreci ove presude.

Zagreb, 12. lipnja 2019.

Zapisničar:
Marijana Kutnjak Čaleta, v. r.

Predsjednik vijeća:
Žarko Dundović, v. r.